

Előfizetési ár:

Egész évre	— — —	4 K.
Fél évre	— — —	2 K.
Negyed évre	— — —	1 K.
Egyes szám	— —	20 l.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos garmondszedés milliméter soronkint 10 fillérrel, táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfaj szedés másfélszerezes egységárral számíttatik. — Az egész oldal négy hasáb széles.

Előfizetőknek az álláskezeslet és kínálat rovata rövid közlésekre díjtalanul áll rendelkezésre.

Szerkeszti:
BALOGH ERNŐ
m. kir. erdőtanácsos.

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala címén Budapest, V., Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szétküldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő» szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő írói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz. A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordítatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

Előfizetési felhívás.

Felkérjük t. olvasóinkat, hogy lapunk előfizetésének megújítása iránt mielőbb intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

TARTALOM.

Az erdőaltiszti védkerületi teendői. (Tomasovszky Imre.)
Vadászat és téli sport. (Gy. K.)
Az istállótrágya kezeléséről és a trágyázásról. (Gegesi Kiss Ernő.)
Gazdasági tanácsadó: Mézgafofolyás gyógyítása. (bl.) — Borsó-, sárgarépa- és czékla-termelési kísérletek. — Nyulak által megromgált fák kezelése. — Jég eltartása.
Különfélék: Kitüntetés. — Japán erdei. — A szyrini erdők. — Időjelzés.
Változások az erdészeti szolgálat köréből.
Előfizetési díjak nyugtázása.
Szerkesztői üzenetek.
Tárca. Nyugatról keletre. (Huszka István.)

Az erdőaltiszti védkerületi teendői.*

Irta: Tomasovszky Imre, m. kir. erdőmérnök.

Bevezető.

Az üzemi szolgálattevélyre beosztott erdőaltisztnak teendőit rendszerint az illető védkerület helyi, különleges körülményei határozzák meg. A mint a védkerületben a kihasználás, gyérités, melléktermékek nyerése és szállítása, az erdősítés, csemetenevelés, építkezés, erdőrendezés, stb. más műszaki munka teljesítése szükséges, a szerint az erdőaltisztnak is más és más a munkaköre és kötelessége. Ezeket a teendőket az erdőaltiszti csak védkerületének pontos s részletes ismerete mellett tudja elvégezni.

A védkerületet ellátó erdőaltisztnak első teendője tehát az legyen, hogy védkerületének helyi és a szolgálatra legfontosabb viszonyait mielőbb megismerje. Ilyenek a következők: a védkerület nagysága, határai, uralkodó főfajnemei, az alkalmazott üzemmódok, a gazdasági terv beosztása (vágássorozatok, tagok, erdőrész-

* Ennek a cikksorozatnak a közlését lapunk 1909. évi 12. számában kezdtük meg. Mivel közbejött akadályok miatt azt nem folytathattuk, azért a cikksorozatot most újból elülről kezdve hozzuk. Szerk.

letek szerint) s helyi elnevezései, az illető vidéken szokásos erdei választékok nemei, a szállítási, ipari, kereskedelmi, közlekedési, népességi stb. viszonyok, az erdőbirtokhoz kötött jogok s terhek stb. Az ezekre vonatkozó tudnivalók a védkerület átadása alkalmával mindenkor megadatnak; az esetleg nem közöltek ismertetése végett forduljon az erdőaltiszti mindig főnökéhez, az erdőgondnokhoz. Ha ezekkel tisztában van, a védkerület helyi teendői könnyen elvégezhetők.

Vannak a védkerületekben olyan teendők, a melyek végezése úgyszólván az ország minden erdőgazdasági védkerületeiben majdnem egyezők. Ezek az ú. n. általános védkerületi teendők, melyeknek lelkiismeretes és gondos teljesítése nélkül az erdőaltiszti csak félszolgálatot végez. Ezekre nézve is mindenkor felettes erdőgondnokától kell kikérnie a szükséges rendelkezéseket azért, mert elvégzésük — a helyi szokások és körülmények szerint — más- és másképen alakulhatnak. Nagyobb részükre a korábbi szolgálati könyvek, az erdőaltiszti társainak útbaigazításai, majd egyéb, de lehetőleg mindig szolgálati úton szerzett értesülések fognak felvilágosításokat nyújtani.

Az általános védkerületi teendők megismerésére azért törekedjünk, mert azok ismerete mellett mindenkor kedvvel fogjuk járni a védkerületet, szolgálatunk közben unatkozni sohasem fogunk, azoknak folytonos szem előtt tartásával tapasztalataink öregbednek, szolgálatunk teljesítéséhez bizonyos fokú gyakorlottságot szerzünk, a mi nemcsak szolgálatunkat könnyíti meg, de szabad időt nyerünk újabb tapasztalatok szerzésére, a mivel ismét előjáróink bizalmát és becsülését szerezzük meg.

Az alábbiakban mindazt közöljük, a mit egy, a védkerületét lelkiismeretesen és gondosan ellátni óhajtó erdőaltisztnak szolgálata teljesítése közben — eltekintve a fentebb említett helyi teendőktől — folyton szem előtt tartania s teljesítenie kell.

A védkerülettel bíró erdőaltisztnak általános teendői kétfélék, ú. m.:

- A külső szolgálat végezésével járó teendők és
- a külső szolgálat alapján végezendő írásbeli teendők.

Minthogy e teendők mindegyike gondos megfigye-

lést, alapos körütekintést s komoly munkálatot tételvezel fel s továbbá, mert e teendők sokoldalúságánál fogva teljes általános útmutatást adni — úgyszólván — lehetetlen, a következőkben csakis olyan általános védkerületi teendők régezéséhez szükséges vezérfontalat adunk, melyek a védkerületben gyakrabban fordulnak elő. A többi, itt nem közölt teendőre nézve az erdőaltiszt forduljon minden egyes alkalommal főnökéhez, a ki a szükséges felvilágosításokat s útmutatásokat meg fogja adni.

I. Rész. A külső szolgálat teendői.

Ide sorolhatók a következő teendők:

- I. Fejezet. A birtokhatár védelmi szolgálata.
- II. Fejezet. Az erdő védelmi szolgálata.
- III. Fejezet. Az erdő fő- és előhaszonvételei körüli szolgálat.
- IV. Fejezet. Az erdő mellékhaszonvételei körüli szolgálat.
- V. Fejezet. Az erdő terményei árusítása körüli szolgálat.
- VI. Fejezet. Az erdőművelés körüli szolgálat.
- VII. Fejezet. Madárvédelmi, halászati és vadászati szolgálat.
- VIII. Fejezet. A védkerületben előforduló száraz- s vízi építkezések és az erdőrendezéségi munkálatok körüli szolgálat.
- IX. Fejezet. Egyéb más, a védkerületben előforduló teendők körüli szolgálat.

II. Rész. Írásbeli teendők.

- X. Fejezet. Ide tartoznak: 1. a szolgálati könyv vezetése; 2. a jelentések tétele; 3. határidős beadvé-

nyok jegyzékének vezetése; 4. bérijegyzékek szerkesztése; 5. havi jelentések készítése; 6. rendeletgyűjtemény vezetése; 7. erdőterményjegyzék kivonat; 8. faragatási terekivonat; 9. erdőművelési terekivonat; 10. legeltethető erdőrésztetek kimutatásának-, 11. feltári tárgyak kimutatásának és végül 12. a szerződések nyilvántartásának készítése.

Megismerkedvén az általános teendők czímeivel, az alábbiakban mindazon legszükségesebb tudnivalókat fogjuk felsorolni, melyek az erdőaltiszt tájékozására és szolgálatának kifogástalan ellátására szükségesek. Ezekre azért van nagy szükség, mert — legtöbb esetben — főnökétől messze lakván, sokszor jöhet olyan helyzetbe, mikor egyes ügyekben önállóan s gyorsan kell rendelkeznie s helytelenül teljesített szolgálata által nemcsak magának, de előljáróinak is időt rabló s felesleges munkákat okozhat.

I. Rész. A külső szolgálat teendői.

I. Fejezet. A birtokhatár védelmi szolgálata.

Az erdőbirtok határainak ismerete azért fontos az erdőaltisztra nézve, mivel működési köre csakis az erdőbirtok határain belülre terjed. Mint általánosan ismeretes, az erdőbirtokot éppen úgy, mint a mezőgazdasági birtokot (szántóföld, rét, legelő) elhatároljuk, illetve annak határait határjelekkel megjelöljük azért, hogy a birtok kiterjedése s határa mások által is könnyen és biztosan észrevehető s megállapítható legyen.

Az erdőbirtok határai rendszerint kétfélék, úgymint: természetesek és mesterségesek. Természetes határukat szolgálnak a folyók, nagyobb patakok, hegygerincek,

TÁRCZA.

Nyugatról keletre.

Algir.

Már vijjogva kovályognak fölöttünk a parti sirályok, már hozza a szél a Sahara selyem homokját, már könnyebben hasítja hajónk vasorra a környező tajtékos vizet.

Szárazföld mellett járunk. Minden mértfölddel közelebb jutunk a vén, ködös Európához. Nincs a hajón egyetlen ember sem, a ki nem örülne annak a gondolatnak, hogy huszonnyolcz napi tengeri rabság után civilizált, lakott vidékekre érünk s hogy a silány hajókoszttól elrontott gyomroknak végre friss, szárazföldi edelelekben lesz részük.

Hanem a legnagyobb boldogság mégis csak az, mikor arra gondol a tiszt, matróz egyaránt, hogy nem-sokára viszontlátja otthon levő családját: feleségét, gyermekeit vagy szüleit. Naphosszat egyébről sem folyik a szó, mint a megérkezés boldog pillanatáról. Mindenik másképen színezi ki fantáziájában a jól ismert képet, hiszen nem első eset, hogy ily hosszú útról érkeznek haza. A beszélgetést egy fiatal hajósuhanecz zavarja meg,

a ki így sóhajt fel: Hej! Sokszor kell még addig végig-súrolni a földézetet, míg meglátjuk Istria partjait.

És ebben igaza van. Hajón tudniillik a földézet-mosás olyan elmaradhatatlan momentum, mint a szárazföldi lakos életében a mindennapi mosakodás. Ezt még vasárnap is el kell végezni s a hét-ünnepnapjának csak délutánja szabad.

Olyankor aztán előkerül a rongyos nadrág, a foltozni való ruhadarab s a durva matrózkezekben megvillan a tű. És míg serényen húzzák az öltéseket, gondolatuk ott kalandozik valahol a dalmát partvidék egy kis házikójában, a hol az asszony ellátva a gyerekeket, tollat, tintát vesz elő és verébfej nagyságú betűkkel veti papírra: Édes apjukom...

Egyik-másik az öthetes levelet szedi elő és ki tudja, hányadszor böngészi végig a girbe-gurba sorokat. Este pedig, mikor a hold hosszú, fehér fényesóvát szór a mozdulatlan vízfölület hátára s a csillagok miriádjai bámulják magukat a világ legnagyobb tükrében, előkerül a vékony nyakú mandolin s a jóhangú olasz legények ajkán fölszendül a dal. Kis ideig ott tolongnak, szállingóznak a hanghullámok körülöttünk, majd szerte-foszolva elenyésznek a messzeségben.

közlekedési (állami, vármegyei, viczinális) utak, feltűnő sziklák, vízesatornák, hidak, vasúti vonalak, mélyebb vízzakadékok stb. *Mesterséges határjelként* határhalmokat, határdombokat, határárkokat, határoszlopokat, határköveket, nyiladékokat s néhol sodronykerítéseket alkalmazunk.

Olyan fontosabb pontokon, hol két vagy három határvonal találkozik, két vagy három *határhalmot* készítünk, rendszerint 1·0 m. magas és 1·5 m. alsó átmérőjű, nagyobb kövekből összerakott kúpalakú formában.

Szomszédos erdő- és mezőgazdasági birtokok határára, a kisebb töréspontokon s alárendeltebb helyeken (magántulajdont képező mezőgazdasági belzetek, rétek s legelők szélein) *határdombokat* szokás készíteni. Szokásos méretei ezek: alsó átmérője 1·5 m., magassága 0·8 m., kúpalakúlag lesz építve s a határdomb külseje moha- vagy gyepbantborítással láttatik el. A határdomb közepébe rendszerint 1·6 m. hosszú, 16—20 cm. vastag karót teszünk akképen, hogy az oszlopnak alsó 0·4 m. része a földbe bocsájtatik, 0·4 m. része pedig a határdomb kúpalakú tömegéből kilátszik.* A karó kiálló részét megfaragjuk s a megfaragott helyre a határdomb számát az e célra szolgáló vasakkal rásütetjük, avagy csak egyszerűen olajos krétával ráírjuk. (Folyt. köv.)

Vadászat és téli sport.

Ha a vadászeszközök szaporodása a kultura halad-
tával abban az arányban fog a kornal lépést tartani,

* Az oszlopnak gödrébe üveget, szenet, cserépdarabokat stb. tétetünk, hogy annak helye — rosszakaratú károsítás esetén is — biztosan fel legyen található. Szerző.

Egy éjszaka éppen rajtam lévén az őrsegezés sora, fönn sétálok a hajóhídon, mikor a távolban fölszillan Gibraltár húsz tengeri mértföldet befogó világító tornya, a «Trafalgar». Négy óraker boldogan sietek kabinomba; holnap átevezünk a Földközi-tengerbe.

Reggel, a mikor kibujtam a földéltre, már magasan járt a nap. Gyújtó sugarai csillogva törtek meg az erődítmény fényes ágyúcsövein. Itt vagyunk a Földközi-tenger csodálatraméltó kapujánál, mely valahá szárazföld volt és két világrészt képesített össze. Ma nélkülözhetetlen tengeri átjáró, melynek európai oldalát az angolok birják és hatalmas erősséget létesítettek rajta. Ágyúinak ásító torka állandóan a bejáratra van irányítva, hogy a kellő pillanatban lehetlenné tegyék a rajta való közlekedést.

Lassan mögöttünk marad a kiugró sziklafal, estére pedig hire-hamva sincs az egésznek. Most már könnyű előre haladnunk a két part között, melyeket éjjel a sűrűn előbukkanó világító tornyok tesznek láthatóvá. Olyanok ezek a forgatható fényközpontok, mint egy szemű óriásoknak le-lecsukódó szemei.

Három napra rá, hogy Gibraltárt elhagytuk, megérkezünk Észak-Afrika legnagyobb és legszebb városának kikötőjébe. A francziák szeretik kis Párisnak ne-

mint a legutóbbi évtizedekben, a nagy francia meseíró, Verne fantáziája sem lesz majd elegendő, a különböző vadászati tárgyak osztályozásához. Egyik találmány nyomon követi a másikat, egyik javított szerkezet kiszorítja helyéből a másikat. Ha ma valaki pompás találmánnyal lepi meg a vadászvilágot, holnap már egy tökéletesebbnek állított, komplikált találmány kerül a reklámdobjára. Persze a vadászvilág területe már csak állatobjektumai változatosságánál fogva is rengeteg nagy lévén, az összes találmányok és újítások valamennyibe nem válhatnak; egy részük tehát letűnik a szereplés teréről, hogy helyet adjon a valójában gyakorlati értékű vívmányoknak. Utóbbiakért nem szabad elzárkózunk mindattól, a mi éppen reklámra kerül. Nem áll az, hogy a kipróbált réginél jobbat nem kapunk. A vadászat terén is az ódság kénytelen tért nyitni a praktikus haladásnak.

Ha szemlét tartunk mai vadászfegyvereink, eszközeink s általában vadászfelszerelésünk körében s a meglevőket összehasonlítjuk a multakban ismertekkel: elámulunk a különbségen. A lőtechnika haladása bámulatos; mindamellert az emberek leleményessége egyebekben sem maradt a gyakorlati értékű vadászeszközök megtalálása mögött.

A vadászati felszerelési cikkek két részre csoportosíthatók: olyanokra, melyek mint új találmányok szerepelnek s olyanokra, melyek már ismertek voltak ugyan, úgyszólván ősidők óta, de nem lévén tökéletesítve, általánosan el nem terjedhettek. Utóbbi csoportba sorozható a szki, norvég eredetű neve szerint si, magyarul hótalp, a mely ma szelében-hosszában szerepel vadászeszközként.

vezni az anyaországgal szemben fekvő Algirt. És valóban meg is illeti ez a jelző, mert kisebbitett kiadásban egészen olyan, mint Franciaország fővárosa. Hanem micsoda törhetetlen szorgalom és vasakarát kellett ahhoz, hogy itt a rettentő homoksvatag szélén ilyen kis földi paradicsomot tudjanak létrehozni! Mert az egykori homokpuszták helyén most fényes palotasorok diszelegnek, a tevecsdarabok által szántott barázdákon villamos kocsi száguldanak és a hajdani vérszomjas beduin, arab és egyéb nyakas afrikai törzsek jelenleg mind alázatos alattvalói a bőkezű francia köztársaságnak.

Utezáin járkálva megtaláljuk mindazt az előrehaladott pompát és fényűzést, a mi az európai városnak egyik főnevezetessége. Sőt olyan különlegességekben van itt részünk, a melyekkel a mi vénheft világrészünk egyetlen városa sem dicsekedhetik. Az egyik kirakatban például oroszlan-, tigris- és kígyóbőrök vannak kifeszítve, nem messze tőle egy csemegeüzlet óriás plakátokon hirdeti friss strucztojásait. A régiségkereskedésekben annyi az arab kard, pisztoly, handzsár és más fegyvernem, hogy velük egész armádiát lehetne felszerelni. Szóval sok itt a megtekintésre érdemes.

Forgalma Londonéval vetekszik. A levegőt betölti az utcai kalmárok kiabálása, a villamosok csilingelése,

A szki északról került hozzánk. A skandináv népek közül a norvégek, svédek és lappok ősidők óta használják. Tőlük átvették a dánok, grönlandiak s a finnek is.

Újabb időben, mióta Skandinávia vadászterületei hozzáférhetőbbekké lettek s Középeurópa népei sürűbben fölkeresik azokat, mi is megismerkedtünk a szkivel, a mely azonban nálunk, egy-két sportoló leszámításával, alig tudott nagyobb tért hódítani. Viszont az Alpok vidékein, főleg Svájcban és Tirolban, nagy népszerűségnek örvend már s ott a vadászember is nagyobb hasznát veszi, a mint mi is vehetnők, a kik a Tátravidék s általában a magasabb kárpáti tájak leszámításával, enyhébb éghajlatunk s kivált évtizedek óta esodásan enyhe teleink mellett a szki-sportot úgyszólván nélkülözni vagyunk kénytelenek.

A Tátra vidékein kívül, szki-sportra alkalmas területekként, hazánk hegyvidékei közül, leginkább a máramarosi, fogarasi, szebeni, gyalui és hunyadmegyei havasok területe jöhet számításba, a hol némely évben elég terünk nyílik a szki-sportra.

Skandinávia jávoreserkészetre induló vadászai, Finnország medveüzői, síkföldek rengetegeiben s újabban az Alpok zergevadászai is, szki-felszerelés nélkül ki sem vonulnak vadászatra.

Még a legedzettebb vadásznak is, minden időben gondot és fáradságot okoz a nagyobb vadászterületek bejárása, szemléje és ellenőrzése télszakában, a midőn hólepel és jégmezők borítják a tájat s az utakat hozzáférhetetlenné teszik.

A korcsolya és szánkó-sport közt középutat képviselő szki-sport volna hivatva tél szakában segítségünkre lenni

Alföldrőinkre eső vadászterületeinkről itt nem szólok, miután azokat téli havazások idején szánkával is bejárhatjuk, ellenben a Kárpátok hegyvidékeinek valóban érdekes vadászterületeit, a milyeneket nagyobb terjedelemben találunk Liptóban, Beregben, Máramarosban, Besztercze-Naszódban, Hunyadban, Alsófehériben, Csikben, Fogarasban stb., ha tél szakában mindenütt megközelíteni kívánjuk, legkönnyebben szkivel fogunk czélt érni.

Hegyvidéki uradalmak személyzetének módjában áll ekként, telek idején is szakadatlan összeköttetést fenntartani a vadászterületek legtávolabb eső pontjaival is. Ilyesmí egy-egy vadászterületnél kétségtelenül fontos körülmény, hiszen a téli idénynek minden egyes hónapja jelentős külső kötelmeket ró a vadász és erdészszemélyzetre, a minek, alkalmas közlekedési eszközök hiányában, hótól elzárt utak mellett megfelelni nem vagyunk képesek.

A szki főelőnye abban áll, hogy a vele jól begyakorolt egyén pár óra alatt rengeteg területet képes kevés megerőltetéssel bejárni és így a téli rövid napokat is kihasználni.

A vadak etetése szigorúbb telek idején nagy feladatot ró a személyzetre. A hol pl. 30—40,000 holdas erdősegekről, vagy még nagyobb területekről van szó, ott a szki használatával az uradalmak személyzetét sok fölösleges fáradságtól lehet megkímélni.

Legtöbb hegyvidéki vadászterületeinken ma is a vadőri és erdőőri személyzet, úttalan szakadékokon, öles hóban kénytelen nagyobb telek idején kínosan tolvánszorogni, hogy kötelmeinek valahogyan megfelelhessen. Alig tesz 3—4 kilométernyi utat, már teljesen

az automobilok túlkölése és a tevehajcsárok hosszú, elnyújtott kiáltása, melylyel türelmes állataikat gyorsabb menésre ösztökélik. Sok kellemetlenséget okoznak a kis igazhívó czipőtisztítók. Ezekből minden sarkon van kettő s akár kell, akár nem, neki esnek az ember czipőjének, egy perez alatt ragyogóra fényesítik s aztán tartják a markukat...

Sétaterein és a galeriás házak alatt egy tömeggé vegyülnek a fehér burnuszos, olajbarna arcú beduinok, a turbános törökök, a göndörhajú négerék és a hegyes szakállú, elegáns francziák. A legutolsó divat szerint öltözött hölgyeknél feltűnőbbek az orrukig betakart arabs nők, kik a divat istennőjének azzal hódolnak, hogy meztelen lábukra lakkezipőt húznak. A vékony fehér leplen áttetszik arcuknak rózsapiros bőre, szemeik veszedelmesen csilognak s vallásuk szigorú tilalmát nem igen tartják be, tudniillik, hogy «pillantásodat hitetlen kutyára ne vesd».

Nagy a változatosság templomokban is. A sokféle keresztény templom közül élesen kirí a mohamedánok fehér márványból épült félholdas mecsetje, mely már az öbölből észrevehető. Szépsége mellett nagy az olesósága is ennek a városnak. A török gyümölcsárusok egy frankért kínálják kosarát a mandarinnak és datolyának,

két frankért pedig a legelegánsabb hotelben is megebédelhetünk.

Szemlélődéseimet azonban hamar abba kell hagynom, mert este elhagyjuk a kikötőt. Még egy utolsó búcsúpillantást vetek a galeriás házak felé, aztán bárkába szállok s nemsokára fönn vagyok a hajón. Boldog tudatával annak, hogy olyan várost láttam, melynek párja kevés van a földön, hagyom el e helyet. A nap vérvörös korongja éppen akkor merül a tenger vizébe, mikor kifordulunk a nyílt oceánra, de az afrikai szél még utánunk szórja a mecset tornyán imádkozó dervis tompa kiáltását: Allah kerim... Allah akbar...

Malta.

Borongós, hideg éjszakába fordult a derűs napsugarral bearanyozott szeptemberi alkony. Megfeszült árbóczköteleken fájdalmasan sir az északi szél s ettől a szomorúan szép őszi éjszakától megittasult lelkemnek úgy tetszik, mintha anyagtalan testű túlvilági lények zengenék gyászdalaikat a virágfakasztó, szerelmes nyár fönséges ravatalán...

Aztán az egyhangúan bűgő ének elragadja megbokrosodott fantáziám a feneketlen kékvizű oceánról, túl az irdatlan kopár karsztokon egész az aranykalászos

kimerül. Minő eredmény ez a három kilométernyi út ott, a hol több ezer holdas területek bejárásáról és ellenőrzéséről van szó?

Persze szki és szki között különbség van, éppen úgy, mint őseink sonkacontból gyártott koresolyája s a Halifax és Kolumbus koresolyák között. Mindenesetre, csakis megbízható helyről s a gyakorlatban kipróbált szkiket kell beszerezniünk, nem pedig holmi csuszkaló talpakat.

Az egyszerű szerkezetű ó-norvég szkivel czélt érni alig fogunk; azok még gyakorlottabb lábak alatt is, szétválasztási igyekezetet mutatnak s e mellett a havat a talpak alá gomolyítják. Mindamellet a norvégszki alapszerkezete irányadó marad, persze azt azután számtalan szabadalmi találmánnyal immár javítgatják, úgy, hogy a gyakorlott szki-mester, ha a szédülés nem bántja, a legmeredekebb lejtőkön is nehézség nélkül fog biztos egyensúlyban tovasiklani.

A fődolog, hogy talpunk szilárdan beleilleszkedjen a szki-talpak megfelelő mélyedéseibe. E czélból a szki-talpakat hajlítható aczélszerkezettel szokták ellátni, melynek elmés konstrukciója mellett még le is térdelhetünk. A szerkezet a láb nagyságához mérten szabályozható úgy, hogy azt bárki használhatja.

Az aczélszerkezetű szkikkel gyors fordulatokat tehetünk a nélkül, hogy fennakadnánk. Az ilyen szerkezetet kiegészíti egy kis fékező, mely megakadályozza azt, hogy visszafelé csúszszunk, vagy éppen hátraessünk.

Norvégián, Anglián és Amerikán kívül ma már Bajorországban is gyártják a leirt szisztémával ellátott szkiket.

A szki használatának elsajátítása nem okoz leküzd-

hetlen nehézséget. A koresolyázásnál kétségtelenül sokkalta könnyebb s kevésbé veszélyes, úgy, hogy e sportot idősebbkorúak is hamarosan elsajátíthatják s így képesek lesznek, aránylag rövid idő alatt nagy távolságokat csekély fáradsággal megtenni.

A szkiben gyakorlott ember kétségkívül sok élvezetet talál az ilyen testedző, egészséges és kellemes téli sportban. Számtalan éltesebb vadászembert, a hosszas gyaloglás fáradalmait visszatartanak a vadászattól. Ha netán vállalkozik a szki-sportra, a melynél a vállra vetett fegyver akadályt alig képez, élvezetet fog ebben találni a nélkül, hogy kimerültséget érezne. Persze szeles, viharos napokon szkivel sem fogunk oly gyorsan előrehaladni, mint csöndes, szélmentes időben. *Gy. K.*

Az istállótrágya kezeléséről és a trágyázásról.

Irta: *Gegesi Kiss Ernő.*

(Vége.)

A trágyalé nagy fontosságát az a növényélettani tény bizonyítja, hogy a növények táplálékaikat csak cseppfolyós és légnemű állapotban képesek felvenni. Légnemű táplálékok felvételére szolgáló szervei a növényeknek — mint tudjuk — a levelek. E téren tehát megtettük kötelességünket, ha a levelek épségére ügyelünk, s azokat az elgombásodás, fodrosodás s más levélbetegségektől megóvjuk, mert ha épek a levelek, úgy a levegőben bőségesen előforduló kellő légnemű táplálékot minden külső beavatkozás nélkül maguk is képesek felvenni.

A cseppfolyós tápanyagok felvételét a gyökerek eszközlik, s hogy mily fontosak e tápanyagok a növényekre, ezt az bizonyítja, hogy például a jáczint vagy tulipán

magyar tengerig, hol a természet szintén most készül a nagy temetésre. Lelki szemeimmel látom a hosszú fehér országútat, melynek két oldalán már letarolva fekszenek a virágtalan mezők, amott a kis erdőben pedig hallgatagon merednek égfelé a lombjukvesztett ákácok. Köröttük a földön hatalmas, süppedős szőnyeg képződött a lepergő sárgult falevelekből.

De hirtelen fölrezenek merengésemből. A hajó orrának irányában mozgó fénypont ötlik a szemembe, egy közelgő hajó árbóclámpájának imbolygó sugara. Kisvártatva kődobásnyira érünk egymás mellé és a szomszéd hajó parancsnoka megkezdi a jelbeszédet a Morsegéppel. Szignalizál. Az el-elalvó és újból meggyulladó apró villanykörte elmondja, hogy hajójuk olasz nemzetiségű, Palermóból jön, Tuniszba megy. Aztán felőlünk kérdezősködik, mire parancsnokunk kötelességszerűen megadja a választ; azzal halad tovább ki-ki a maga útján. Az éj folyamán még sok hajólámpa bukkan föl és tűnik tova a csillagtalan sötét éjszakában.

A Földközi-tenger legforgalmasabb útvonalán haladunk egy jelentős és élénk kereskedelmi sziget fővárosa felé. A térképen csak alig látható kis ponttal van jelezve Malta, a valóságban azonban egy nagy kiterjedésű kopár szigetdarabot találunk itt beekelve az óceán közepébe.

A napnak még csak halvány szemöldöke emelkedik a víz színe fölé, mikor lassított sebességgel bevezünk a szűk, csatornaszerű öbölbe es hosszú tekergőzés után elfoglaljuk a még szabadon levő helyet két hatalmas óceánjáró között. Hogy a meredek lejtőkön épült, fehér-falu hegyi város tényleg nagy kereskedelmet fejt ki, azt legjobban bizonyítja az a sűrű árbóczerdő, mely a mesterséges mólókkal ellátott öbölben gyökeredzik.

Őrzik is az angolok ezt a kis szigetet, mintha minden egyes röge színaranyból volna. A nagy flottának jelentékeny része állandóan öblében horgonyoz, köztük egy admirális hajóval, melynek árbóczán tengernagyi trikolort lenget a szél. A bejárat jobb- és baloldalán egy-egy csatahajó áll teljes hadi készenlétben, aláfűtött kazánokkal. A várfalak lőréséből fényes ágyúcsövek kandikálnak elő, és ha egy idegen pánczélos alkotmány ellenséges szándékkal közeledne a szigethez, ásitó torokból halálos golyózáport bocsátának rá, mely rögtön fenékre küldené az alkalmatlankodót.

A város különben hatalmas erődítmény benyomását kelti. A lépcsőzetes utcákon tengerészek, szárazföldi katonák és katonai őrzőjáratok czirkálnak, a levegőt trombita-harsogás és a czélbalőni tanuló csapatok puskaropogása tölti be. Az őrségváltás mindig nagy katonai

hagymája egy üveg vízben, ha abba néhány csepp trágyalé is öntetett, képes nem csak kihajtani dús leveleit, de virágozik s magot is hoz, a mint azt a földnélküli növényhajtató üvegekben elhelyezett ilyen növényhagymáknál láthatjuk.

Rendkívül nagy fontosságú tehát az, hogy a jóformán kész növényi táplálékot képező trágyaléből semmi se menjen kárba, hanem az egy elzárható helyen legyen összegyűjtve annyival is inkább, mert mindenféle emberi és állati betegségek csiráinak terjesztője, az udvaron és utcán szétfolyó trágyalé.

Hogy a trágyalé szét ne folyhasson, el ne szivároghasson, ehhez nem elég a jó és bő almozás, hanem a célnak megfelelőleg kell az istálló aljának építve lenni. Eltekintve a költségesebb építkezésektől, melyekre ez alkalommal kiterjeszkedni nem célszerű, kétféle berendezést tartok — mert mindkettő szokásos — megemlítenednek. Az egyik berendezés szerint a vizelet felül, nyílt csatornán, a másik szerint pedig alul, zárt csatornán vezetetik el és ki az istállóból. E kettő azután kombinálható is.

A nyílt vezetéknél szabadon az állás felszínén folyik el a vizelet az állatok faránál levő szintén nyílt vezetékbe, mely az istálló falzatán keresztül a trágyatelepbe nyílik. A zárt vezetéknél a hidlásközökön keresztül szivárog a folyadék a hidlás alá s innen megy le az állatok faránál levő, de szintén a hidlás alatt elhelyezett csatornába s innen az előbbi módon ki a trágyatelepbe.

A kettőt kombinálhatjuk úgy, hogy az állatok alatt legyen nyílt vezeték, maga a főcsatorna azonban az állatok faránál legyen leszorított, de azért felszedhető deszkákkal hosszában befedve. Ez esetben ez a főcsatorna lehet mélyebb és szélesebb, míg a tisztán csak nyílt

vezetéknél ez nem engedhető meg, mert a rajta keresztül járó állatok patája a mélyebb csatornába könnyen beleszorulhat. A nyílt vezetéknél az állatok álláshelye szivós agyaggal döngölendő le, természetesen hátrafelé kellő eséssel. Ugyancsak ebből az anyagból képezendő ki az állatok faránál a nyílt csatorna is. Utóbbinak kellő esés adandó az istállók azon fala felé, a hol a lé a trágyatelepbe folyik ki. Ha nincs meg a kellő esés, célunkat nem értük el, s a lé az istállóban gyülemlik meg, illetőleg szivárog el. Természetes, hogy az a célra felhasználandó agyagot ledöngölés előtt vízzel úgy át kell gyúrni, hogy az lehetőleg teljesen vízáthatlan legyen. A ledöngölés után az agyagot hagynunk kell, hogy megszáradjon; a képződő repedések utándöngölendők.

Az így kidolgozott istállóalj azonban nem állandó, nem tartós, s ezért az agyag időnként, ha átívódott már, a mit az istálló levegőjének rossziaságából vehetünk észre, kihordandó s újjal helyettesítendő. Az így készült istállóaljnak az az igen nagy előnye van, hogy az állatok patáira rugalmasságánál fogva nem káros s így vékonyabb alom is elégséges. Hátránya azonban, hogy időnként megújítandó, s hogy a legjobb kezelés mellett is megrepedezik; szóval állandó gondozást igényel. Igen célszerű tehát, ha az istálló alja 6—8 cm vastagon, de különben fentiek szem előtt tartása mellett, betonból képeztetik s abból készítjük az állatok faránál levő főcsatornát is, mely ha nyílt, nem szabad mélyebbre lennie 10 cm-nél s keresztmetszetében (V) a zárójelben levő alaknak megfelelőleg háromszöget kell, hogy képezzen. Ha betonból készült az istálló alja, úgy célszerű a főcsatornát a tetejébe szorított, de szükség esetén fölszedhető vastag deszkával lefedni.

Ez esetben a csatorna keresztmetszete téglalakú

pompával megy végbe s a zenekar élén ott üvölt, sivit, tánczol az utca rövidnadrágos népe. A tiszta, rendezett és jómódú angol városrészszel nagy ellentétben áll az olaszok rendezetlen, piszkos, penetráns illatú negyede. Ezek az élénk temperamentumú szicíliaiak mindent a ház előtt végeznek, az öltözködéstől egész az ágybafekvésig. Életük nevezetesebb momentumainak színtere az utca, még családi ügyeiket is itt intézik el.

Megkönnyebbült, jóleső érzéssel lépek át a nagy, ívelt kapu alatt, mely a határt jelzi olaszok és angolok között. Az utóbbiak csak akkor lépnek ebbe a piszkos-fészekbe, ha elkerülhetetlenül szükséges, míg a taliánok egyáltalán nem keresik föl az angol negyedet. Úgy látszik a rendnek és tisztaságnak még a látásától is irtóznak.

A városnak gyönyörű középületei vannak. Különösen szép a tengerészeti palota, a színház, a postaépület és az anglikán egyház gót stílusú temploma. Fejlődött iparágai mindegyikének hatalmas gyárai vannak üzemben. Legnevezetesebb köztük a dohány-, szalámi-, cigarettahüvely- és hajógyár, melyeknek készítményeit a Földközi-tenger minden kikötővárosába viszik szét a kereskedelmi hajók. A dohányosoknak valóságos Eldorádója ez a sziget, mert az egyiptomi dohányt vám nélkül hozzák

be és földolgozva néhány fillérért szivja a maltai azt a cigarettát, melyért a budapesti lakos 16—20 fillért fizet. Azonkívül gazdag kőszénbányatelepek is vannak a szigeten s a hosszabb útra induló hajók itt töltik meg gyomrukát a fekete táplálékkal.

A nap adáz erővel tűz a lapos tetejű házakra s a hőlgyek, hogy ne kelljen állandóan napernyőt tartaniok, a ruhával konstruálták azt össze. Fejük fölött hajlitott drótvázakon fehér kelme van kifesztve, mely vállakon nyugszik. Úgy néznek ki ezzel a fehér karikával a fejük fölött, mint földre szállott glóriás angyalok... Csak az arczuk egy kicsit barna hozzá.

Estére kelve fölszedjük sátorfánkat, azaz a horgonyt és istenhózzádot mondunk a szürke falaknak, meg a füstölő gyárkérményeknek. Éppen akkor haladunk el a tengernagy hajó mellett, mikor a Bordmusik egy víg indulóra gyujt; az admirális vacsorához ül...

Éjjel egy óra. Ágyamban fekszem, de álom nem jó szemeimre. A hajótesthez csapódó hullámok lágy, ritmikus zenéje esodás dolgokat regél a nemsokára viszontlátott magyar tengerpartról...

legyen s a méretek is lehetnek nagyobbak: minden irányban 40—50 cm. Ez különösen az olyan istállóknál indokolt, a hol két sor állat farral áll egymás felé s több vizeletet kell egy csatornán elvezetni.

A betonból készült istállóaljnál legyen a felszín mindenesetre jó mélyen koczkázott, illetve rovátkolt, hogy azon az állatok el ne csússzanak, hanem megtudjanak rajta körmeikkel kapaszkodni.

A betonajlnak az a hátránya, hogy hideg, kemény és így több almozást kíván, mint az agyag! Nagy előnye, hogy állandó, kényelmes, könnyen kezelhető, tisztán tartható s fenntartási költsége alig kerül valamibe, végül pedig ma már, a mikor a cement olcsó, nem is drága!

A trágyalé zárt vezetése ott alkalmazandó, a hol az istállóban fából vagy vastag deszkából készült «hidlás» akarunk egy vagy más okból állásul használni.

Alapjában ép úgy készítendő, mint fentebb leírtam, azzal a különbséggel mégis, hogy az agyagdöngöletre vagy a betonrétegre, mely ez esetben nem kell már, hogy rovátkolt legyen, még fahidlásokat teszünk. Természetes, hogy itt a hidlás s a menedékesen döngölt agyag- vagy cementréteg között üres térnek kell lenni, hogy a vizelet szabadon folyhasson le a hidlás alatt.

Előnye, hogy állandóbb az agyagból készült nyílt vezetéknél s nem oly kemény és hideg, mint a beton. Lényeges hátránya azonban, hogy míg a nyílt vezetés mellett az állások könnyen s állandóan tisztán tarthatók s így dugulás nem állhat be, addig itt ez gyakran előfordul, a mikor azután a hidlást mindig fel kell bontani, a mi alkalmatlan s sok munkával jár!

Így vagy úgy történjék a levezetés, arra kell minden esetben törekednünk, hogy a vizelet szét ne folyhasson, el ne szivároгjon s hogy az istállóban meg ne álljon, ott a levegőt ne rontsa; hanem lehető rövid úton és gyorsan, a megfagyás lehetőségének kizárásával, mert az eldugulás télen sok munkát okozna, közvetlenül a trágyatelepbe s ezen át, a mit a trágyatelepen levő trágya magába fel nem vesz, a trágyalékútba folyjon!

3. Az istállóból naponta kihányt trágyát kezeljük úgy, hogy az minél tömöttebb legyen, minél kisebb helyet foglaljon el, felülete legyen lehetőleg kicsiny s a nap, szél és eső behatásának minél kevésbé legyen kitéve; mert csak így érhetjük el, hogy az lehető rövid idő alatt beérjék s a nap és szél ki ne szárítsa, az esővíz pedig ki ne lúgozza értékes alkatrészeit.

Hogy az előbbi célnak megfelelhessünk, elkerülhetlenül szükséges, hogy trágyatelepet létesítsünk.

Igaza van annak, a ki ezt a tételt felállította: «Gazda, mutasd meg a trágyatelepedet s megmondom, milyen gazda vagy!»

Egy számos marhára 4 m.² területű trágyatelepet kell számítanunk, feltételezve, hogy a trágyát évenként kétszer — ősszel és tavasszal — hordjuk ki. (Számos marha alatt egy 500 kgr. súlyú állat értendő. Ha tehát 2 vagy 3 darab növendék állatunk súlya adja ki az 500 kgr.-ot, úgy ezekre együtt számítható a 4 m.² terület stb.)

A trágyatelepnek lehetőleg az istállóhoz közel kell

lennie, hogy a trágya oda való szállítása minél kevesebb munkát adjon s hogy a trágyalé az istállóból minél rövidebb úton át juthasson a telepbe. Legezészerűbb, ha a telep, közvetlen az istálló mellett van, úgy, hogy annak egyik falát az istálló alapfalazata képezze. Az istálló ide fekvő oldalára egy befelé nyíló ajtó vágandó, hogy az istállóban, idetaszítva a trágyát, az ezen az ajtónyíláson keresztül közvetlenül s lehetőleg rövid idő alatt — a mi télen az istálló kihülése miatt fontos dolog — a telepre legyen kilökhető. A telep derékszögű négyszöget, a helyzethez képest négyzetet vagy téglányt képezzen. Készítése a következő: Beásunk a föld színétől lefelé a kimért alapterületnek megfelelőleg 80 cm. mély gödrot. Ennek fenekét s oldalait vízátthatlanná tesszük 20—20 cm. vastag, az előbb leírt módon elkészített agyagdöngölettel az oldalaknál föl, egészen az élő föld szintjéig, ez után a gödör felső határvonalai mellé az élő föld szintje fölé jól összeeresztett vastag deszkából 60 cm. magas kerítést csinálunk. A telep fenéke az istálló falától ellenkező irányban olyan eséssel látandó el, hogy az istállóból a telepbe folyó s a trágya által fel nem szivott lé lefolyhasson. A telepen kívül közvetlen az istálló falával párhuzamos oldala mellé egy használt petroleumos hordót ásunk le s a telepnek a hordó felőli falán deszkával bélelt nyílást hagyunk, hogy a felesleges lé e hordóba, mely lefedendő, folyhasson. Ez a hordó képezi a trágyalékutat.

Ez a legegyszerűbb trágyatelep. Hátránya, hogy az agyag több-kevesebb idő alatt átereszi magán a trágyalét, a hordó pedig elkorhad s mindkettő újjal pótlendő. Előnye, hogy — ott, a hol agyag van — olcsó!

Sokkal czélszerűbb, ha a telep fenekét lapos kővel, oldalát pedig 40—45 cm. vastag téglá, vagy a mi még jobb, kőfallal rakjuk ki, mely falazat a föld szintén felül 60 cm., a telep fenekétől számítva tehát 120 cm. magas legyen. A fenék és a falazat belső oldala, s a befelé menedékesen építendő teteje, cementtel hézagolandó, illetve a faltetők legalább 10 cm. befelé eséssel betonréteggel borítandók.

A falazat tetejének azért kell befelé eséssel birnia, hogy az esővíz a trágyát ne ki, hanem befelé mossa!

A hordó helyett lehet egy minden oldalán 1,5 m. méretű négyoldalú koczkaszerű gödrot ásni s az 20 cm. vastagon úgy az oldalain, mint fenekén betonozandó, felül a fedőlap részére padka hagyásával, melyre a vastag deszkafedél úgy legyen ráhelyezhető, hogy az a földből ki ne álljon s rajta akár rakott szekérrel is járnai lehessen.

Egy ilyen, például 8 m. hosszú és 6 m. széles, vagyis 48 m.² alapterületű trágyatelep nálunk 200 koronából anyaggal együtt elkészíthető!

A trágyatelep lehetőleg három oldalán (a negyedik az istálló oldala mellett van) a trágya kényelmesebb kihordása végett szekérrel megközelíthető legyen. A hol csak lehet, czélszerű a telep mellé, annak beárnyékolása czéljából néhány magastörzsű és dús lombzatú fát ültetni!

A trágyát a telepnek csak egyik felébe kezdjük rakni s rakás közben igyekezzünk azt döngölni s marhákkal is tapostatni. Mikor a telep falának tetejét így elértük, azonfelül se ereszsük ki a trágyát a falra, hanem csak a fal belső vonalának megfelelőleg haladjunk a trágyarakással felfelé. Ez által elérjük azt, hogy a baromfi nem bírja a trágyát kifelé kaparni s az eső ha mossza, a lé, — a fal teteje befelé menedékes lévén, — csak be a telepbe folyhat s így nem vész az árba.

A mikor a jól letaposott, ledöngölt trágya rakásolásával olyan magasságot értünk el, hogy már magasabbra felhányni azt igen nagy munkába kerülne, akkor 30—40 cm. vastagon földeljük azt le s kezdjük a rakást a telep másik felében. A leföldeléssel a rövid idő alatti teljes beérést biztosítjuk s a rakás tetején a föld is az azt átjáró s általa felfogott gőzöktől trágyává válik.

Mikor a telep második felében elértük a trágyarakással az első felébeni leföldelt trágya magasságát, akkor azt is földeljük le, az elsőt pedig, a mely addig beérett, hordjuk ki és rakjuk az istállóból a trágyát a telep így megürült első felébe s így tovább!

Időnkint s különösen tartós szárazságkor és a leföldelés előtt nyissuk fel a trágyalékút fedelét s annak tartalmát egy a kútba állítható s e célra készült kézi szivattyúval, (kapható a Mezőgazdák szövetkezeténél Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.) vagy pedig egy rúdra alkalmazott edénnyel öntözzük a trágyára.

Hogy mikor van a trágya beérve, s mikor nem túl-érett még, mikor van benne elég nedvesség s mikor nem túl nedves, vagy túlszáradt, ezt leírni nehéz; erre a gyakorlat tanít meg bennünket. De szolgáljon tájékozásul az, hogy a jó trágyának általában kapával könnyen vághatóknak, ép szalmaszálak nélkülinek, sárgásbarna színűnek, zsíros tapintatúnak s nem folyékonyak, de mégis nedvességgel átitatottnak kell lennie. A túl nedves, már-már folyékony trágyának kihordása nehéz, a túl száraz pedig már elvesztette tápértékét!

*

Most még csak egy pár szót tartok szükségesnek elmondani a trágyának a kihordásáról, a földeken való eltergetéséről és alászántásáról, szóval magáról a trágyázásról.

A főelv az, hogy a megkezdett trágyarakás mielőbb oda kerüljön, a hol hivatását kell teljesítenie, vagyis nem a földre, hanem be a földbe!

Ha felesleges trágyalevünk van, azt legezélszerűbben réteink trágyázására használhatjuk fel, hova az télen akkor hordandó ki, a mikor a földet hóréteg borítja s egyenlő mennyiségű vízzel higitva a havon öntözendő el, úgy a mint azt e lapok múlt évi 21. számában elmondottam.

Igyekezzünk mindig olyankor hordani ki a trágyát, a mikor azt nyomban alá is szánhatjuk. Rendkívül helytelen eljárás az, ha a trágyát kihordáskor lehányjuk a földre kupacokba s csak napok, sokszor hetek múlva, mikor már a nap, szél és eső azt elrontotta, terítjük el! *A trágyát a hordáskor már a szekérről terítsük el.* Ez által elkerüljük a bujafoltok (melyeken

megdül a termés) keletkezését. *A mint a föld végére értünk a hordás és egyidejű trágyateregetéssel, szántsuk be azonnal a trágyát a földbe.*

Csak így tudjuk annak teljes termékenyítő képességét átadni földünknek!

Abban az esetben, ha bármi okból nem tehetnők meg, hogy a kihordáskor a trágyát elteregessük s alá is szántsuk, rakjuk azt a föld végén lehetőleg egy tömött és szabályos alakú, jól megtaposott csomóba s mihelyt tehetjük, azonnal teregessük s szántsuk be. Ha azonban jól számítottuk ki trágyatelepünk nagyságát, ez az eset elő nem fordulhat. *Általában azt tartssuk szem előtt, hogy a trágya csak két helyen van jól elhelyezve: a jól épített és gondozott trágyatelepen és a barázda alatt!*

Végül ne feledjük, hogy *csak sok és jó trágya eredményez sok gabonát, sok takarmányt és jó állatot és csak ezek töltik meg a gazda pénztárcáját kékhasú bankókkal.*

Gazdasági tanácsadó.

Rovatvezető: Hreblay Emil m. kir. gazdasági felügyelő.

Mézfafolyás gyógyítása. A csontmagvúak: a kajszin- és őszibarack, meggy, szilva és mandula, mind-egyike tartalmaz gummi arabikumhoz hasonló anyagot, a mit közönségesen mézgának nevezünk. Ezt a mézgat a fa más táplálóanyagokkal együtt szintén a földből veszi föl, mely azután a nedváramlattal széjjelvitetvén, szintén a fa táplálására szolgál.

Ha úgy nyár elején hirtelen nagy szárazság áll be és a fák vizet nem kapnak, a nedvkeringés tetemesen csökken, minek folytán a fának mézgatartalma megsűrűsödik és a széjjelágazásoknál, a hol a nedvkeringést vezető csatornák különben is szűkebbek, beáll a nedv-torlódás, a melynek nyomása alatt a kéreg megreped s ezen a repedésen ömlik ki a mézga, melynek különben a fa táplálására kellene szolgálnia. Ha ez a nedv-torlódás nagymérvű, úgy beállhat az úgynevezett guta-ütés, a melynél noha csak ritkábban, az egész fa el szokott pusztulni.

A só kisebb mérvű bajnál hatásos szer, mert mint táplálóanyag a fa nedvkeringését meggyorsítja, minek következtében mindig kevesebb és kevesebb mézga ömlik ki és a seb lassanként beforr. A bajnak elejét vehetjük az által, ha minden évben sózzuk a fákat. Igaz, hogy ez pénzbe kerül, de az egészséges fa megérdemli a kiadást és vissza is fizeti, míg a beteg fa nem terem, sőt legszebb korában el is pusztulhat.

A mézgásodás gyógyításmódja a következő: Minden 2—6 éves fához félkilogramm konyha- vagy marhasót kell venni és az egész mennyiséget meleg vízben feloldani; azután a só feloldásához szükségelt víz beszámításával még annyi vízzel felhigítjuk, hogy minden fa tövére 15 liter sós víz jusson. A fa töve körül, oly távolságban, a milyen széles a fa koronája, körben 20 cm. mély árkot húzunk s abba öntjük a 15 liter sóoldatot.

Egy gyümölcsfa-tulajdonos ezt a gyógmódot még a következőképp toldotta meg: Az árkot nem húzta mindjárt be, két napig csak lombbal takarta be, mely idő alatt még kétszer meglocsolta az árkokat tiszta vízzel, hogy a föld által megszárt sósvizből netán még visszamaradt só a víz levigye a gyökérhez s csak azután húzta be teljesen az árkokat. Ezt a műveletet lombfakadás előtt végezte és megismételte ezt július első felében, azzal a különbséggel, hogy ekkor csak negyedik sőt vett egy-egy fához.

Az eredmény szemelláthatólag fog már augusztusban mutatkozni, a mézgefolyás szűnésében és a fák rohamos növekedésében.

Őszre a mézgefolyás teljesen meg fog szűnni és a sebek is többnyire be fognak forni.

Mivel nagyobb sószükségletnél a konyhasó és marhasó ára közti különbség nagy, helyes ehhez marhasót beszerezni. (bl.)

Borsó-, sárgarépa- és czékla-termelési kísérletek. A budapesti kertészeti tanintézet minden évben egy-egy konyhakerti növénynyel és annak fajtáival termelési kísérleteket végez, hogy megismerje az egyes fajták tulajdonságát, megállapítsa terméshozamát és értékét. A múlt évben huszonegy borsófélével, ugyanennyi sárgarépával és tizenötféle czékla-fajtával kísérleteztek. A borsók közül legjobbnak bizonyultak: a grádusz, telefon, non plus ultra, javított I. Vilmos császár és a telegraf. A sárgarépák, illetőleg karották közül kiváltak a párisi, az arany-sárga, duvicki, tompa szívnélküli, a hollandi korai s a javított nantesi. A czékla-félékből legjobb minőségűeknek találták a non plus ultrát, az egyiptomi lapos kereket, a viktóriát és kolumbiát. Tömeges termelésre a kolumbiát, az egyiptomi lapos kereket és a legkorábbi sötétvöröst ajánlja az intézet.

Nyulak által megrongált fák kezelése. Azok a fák, a melyeknek kérget télvíz idején a nyulak megrágják, rendszerint azért pusztulnak el, mert megmentésükre semmit sem teszünk. Pedig ezek a sebek aránylag igen könnyen hegednek, mert a nyúl lapos metszőfoga a növesztő szövetet (kámbiumot) sohasem pusztítja el teljesen s mindig marad belőle annyi, a mennyi a nedvkeringéshez szükséges. A nyúlragással okozott sebek kezelése igen egyszerű. A sebek szélén a kérget éles késsel simára vágjuk, magát a sebet pedig szalmamentes marhatrágya és agyag-keverékkel bekenjük. Hogy a sebeket a kiszáradástól megóvjuk, a bekent törzs- vagy ágrészt ronggyal kell bekötni. Ilyen kezeléssel 3—5 év alatt a legveszedelmesebb sebek is tökéletesen beheggednek.

Jég eltartása. Ott, a hol jégverem nincs, a jég eltartására a következő módot ajánljuk. Válasszunk egy olyan helyet, a mely állandóan árnyékban van, például egy épület északi oldalán. Ott a jég tömegének megfelelő nagyságban 30—40 cm. vastag durva kavics-alapot készítünk s erre 20 cm. vastagságban szalmát vagy

nádat terítünk szét. Erre az alapra halmozzuk azután a kisebb darabokra tört jeget. Az egészet bőségesen befödjük szalmával vagy náddal s bedeszakázuk.

A jégarmada kavics-alapzata alatt gerendákkal befödött gödröt is készíthetünk s kívülről a gödörhöz vezetőleg egy nyílást hagyunk, a mit azután szalmával erősen betömünk. Ez a gödör igen jó hűvös helyet biztosít, a mit nyáron át ételek-italok behűtésére és eltartására czélszerűen felhasználhatunk.

A jégnek ilyen eltartása mellett főleg arra kell ügyelnünk, hogy a jégdarabok a felrakásolásnál minél jobban egymáshoz simuljanak.

Különfélék.

Kitüntetés. Fényes kitüntetés érte Tallián Béla országgyűlési képviselőt, az «Országos Erdészeti Egyesület» új elnökét, a mennyiben a király úgy neki, mint törvényes utódainak a magyar bárói méltóságot és az örökös főrendiházi tagság jogát adományozta. Az erről szóló legfelső kézirat, mely a «Budapesti Közlöny» f. é. január hó 3-iki számában jelent meg így szól:

«Magyar minisztertanácsom előterjesztésére Tallián Béla belső titkos tanácsosom, országgyűlési képviselőnek és törvényes utódainak, az 1885. évi VII. törvény-cikk 2. §-ának c) pontja értelmében díjmentesen a magyar bárói méltóságot és úgy neki, mint törvényes utódainak egyszersmind az örökös főrendiházi tagság jogát adományozom.

Kelt Bécsben, 1911. évi december 13-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Gróf Khuen-Hédervány Károly s. k.»

Vizeki Tallián Béla 1851-ben született, mint Tallián András negyvennyolczas honvédezedes fia. Tanulmányai befejeztével Temes megyében tiszteletbeli aljegyző lett, majd főszolgabíró, alispán, 1886-ban pedig Somogy megye főispánja. Később Békés- és Csongrádmegyében is főispáni méltóságot töltött be; az utóbbi helyen mint kormánybiztos is működött. Országgyűlési képviselővé 1896-ban választották meg első ízben szabadelvű program alapján és 1903-ig a képviselőház alelnöki tisztét viselte. Ez állásában kapta meg a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot; 1902-ben királyi biztosa volt a szerb egyházi kongresszusnak, 1903-ban pedig elvállalta Tisza István gróf kabinetjében a földművelésügyi tárczát. A kormányval együtt 1905-ben lemondott tárczájáról. Az országgyűlésnek azóta is szakadatlanul tagja, mint a törökkanizsai kerület képviselője. Az «Országos Erdészeti Egyesület» elnökévé az 1911. évi december hó 17-iki közgyűlésen választott meg.

Japán erdei. A japán erdők 7.281,795 holdnyi területet borítanak. Ma már sok helyen rendszeres gazdálkodás folyik s a fatermelés is kezdetét vette. Előbb csak a szomszéd államokba szállították a japán fát, most azonban már az összes nyugateurópai kikötőkben találkozunk japán tölgyfával, melyet modern felszerelésű

fűrésztelepeken dolgoznak fel. Miután Japánban a kőszéntüzelést nem ismerik, fával, illetve faszénnel fűtenek. Ennek következménye, hogy nagyon sok, egyéb célra alkalmas fát tüzelésre használnak fel. Nagy mennyiségben található Japánban a cyprusfa, melyből mindennemű bútort s dísz tárgyakat készítenek.

A szyriai erdők (Ázsia) nagyon elhanyagolt állapotban vannak és rendszeres üzemtervek hiányában attól kell tartani, hogy azokat lassanként teljesen kirtják. Beirut (Szyria fővárosa) közelében még nagyobb nyárfa-állományok vannak, melyeknek fáját építési és tüzelési célokra használják fel. Kisebb mennyiségben egyes vidékeken fenyőfát is találni.

Időjelzés. A «Meteor» f. évi január hó 2-ik felére a következő időjelzést teszi közzé:

Január hó 2-ik felének változása napjai 16—18—20—21—27—28—29-re esnek. A 14-iki hideg viharos jellegű változása nap után a 18-iki változó, a 28-iki pedig ismét hideg jellegű változást ígér.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdészeti állású létszámukban beálló változásokról a szerkesztőséget értesíteni szíveskedjenek.)

A m. kir. földmívelésügyi miniszter Egyed György m. kir. erdőmérnökjelöltet áthelyezte Szászrégenből Bánffyhunyadra (erdőgondnoknak).

*

A m. kir. földmívelésügyi miniszter a zágrábi kir. erdőigazgatóság kerületében alkalmazott Frkovicz Tivadar kir. főerdőrt állandó nyugalomba helyezte.

Előfizetési díjak nyugtázása.

Az 1911. évi december hóban a következő előfizetési díjak folytak be az Országos Erdészeti Egyesület pénztárába:

Földmív. min. hd. 67-85, 58-20, Eld. 1-80, Faragó Béla hd. 37-52, Segesvári erdőgond. hd. 8-15, Csabonyi erdőgond. hd. 8-35, Királyhalmi szakiskola hd. 24-03, Liptónújvári szakiskola hd. 24-43, Bulcsi urad. hd. 12-55, Jánossy László hd. 12-60, Lukács Károly —20 fill., Papp Albert —22 fill., Gaal József 4-20, Kiss József —20 fill., Deliblati birtokkez. 16—, Sramkó Lajos 5—, Vinkovcei főerdőhiv. hd. 36-20, Rimabrezói erdőhiv. 16—, Glözer József 6—, Reisz Károly —40 fill., Genesy Imre —40 fill., Frigyes főhercegi urad. 60—, Kőrmöczbánya város 12—, Farkas Géza 6-20, Soproni adóhiv. hd. 21-45, Eperjesi adóhiv. hd. 18-45, Szabó József 8—.

1 koronát fizettek: Székely István, Tóth József, Ziegelhoffer Arnold, Rác Viktor, Cseh József, Saári Mihály, Jónás István, Somogyi Péter, Szabó Zoltán, Pelenczei József, Rác Mamir.

2 koronát fizettek: Misuta Ferencz, Droppa József, ifj. Cseh Vilmos, Nyevizsánszky János, Wunder Lajos, Bozsányi Jenő, ifj. Berár János, Ernyey Károly, Melzer Róbert, Bánely Sándor, Kocsis Lajos, Stenczinger Sándor, Plauder Lajos, Rédl Ede, Varga Antal, Domonkos Ferencz, Ladányi Frigyes, Latzkovits Albert, Mólnos Ferencz, Papp Ferencz, Takács János, Engli Vilmos, Máthé Ferencz, Pasztorek Antal, Vadkerty Menyhért, Wadl József, Kisfaludy János, Kövesdi Sáva, Szecsődi Sándor, Vörös Ferencz, Deák Ferencz, Patai Ferencz, Prófét Andor, Hodi

Menyhért, Kozma Géza, Pesti Ferencz, Tomeszkú Keresztély, Boldizsár András, Comsa Aurél, Eördögh István, Gróza István, Lányi András, Naszlady Sándor, Orbán Imre, Rosenberger János, Szomora József, Benceze Vincze, Fábry János, Gudász Péter, Hollósy Árpád, Hajdics János, Martin János, Miklai Pál, Proskovetz Lajos, Schofhauser János.

3 koronát fizettek: Bodógh János, Schreiber Lajos.

4 koronát fizettek: Stift György, Szaltzer Lajos, Oraviczián Elek, Tomcsala István, Genesy Imre, Zsoldos Lajos, Bilinkovics József, Csiky Dénes, Eberhard József, Fonalka József, Kőváry László, Lehoczky István, Stach Sándor, Fadi István, Czengrosch András, Deliman György, Soltész Sándor, Zier Árpád, Bella János, Brabetz Rezső, Dolyos Mihály, Körmendy János, Krupinszky László, Krecsun Iván, Torcs János, Szamosközy Bálint, Argyelan Tanasie, Árvaváraljai közb. erdőgond., Miklórtási püsp. erdőgond., Steinkugler Rajmund, Mazur János, Udvardy József, Bóznér Gyula, Busik István, Csalogovits Arnold, Györki József, Cserni Sándor, Hinfner György, Horváth Ferencz, Ivány Géza, Jánossy László, Kőteles Ferencz, Lachmann Lajos, Nagyvárad püsp. erdőgond., Novák Mihály, Rusznyák Sándor, Teró Péter, Varga József, Vittanovai urad. erdőgond., Voin Mihály, Bolesz János, Ecker István, Esterházy hg. sáskai erdőgond., Fischer-Colbrie Emil, Marián Mihály, ifj. Marián László, Pölöskei József, Szathmáry Sándor, Tokera János, Egri főkapitány, Kiricsi János, Romándy Géza, Balla János, Galacszán Pál, Kiss István, Lahner Frigyes, Lőrincz Márton, Punesiu János, Schmidt Béla, Balogh Ferencz, Bangócs János, Bucsina János, Farkas Viktor, Fazekas Sándor, Konzsky József, Lenkay Lajos, Nemsúr Jenő, Novotny László, Soltz Gyula, gróf Széchényi István urad., Tótsóvári erdőhiv., Varga János.

Szerkesztői üzenetek.

Gyakran érkeznek felszólalások kiadóhivatalunkba a cím-szalagon átjavított lakcím miatt. Ez úton közöljük, hogy ezen átjavításokat nem a posta, hanem kiadóhivatalunk eszközi a bejelentett címváltozás alapján, a nagyobb arányú címnyomatási költségek megtakarítása céljából. Kérjük tehát, hogy fölösleges reklamációkkal a t. előfizetők ne forduljanak hozzánk.

S. M. Kérdésében említett daganat a tehén pofáján és a gégefőn a leírás után itélve actinomykoticus daganat, mely (sugárgomba) a takarmány útján került az állat tápasatornájába, ott a nyálkahártyát megsértve a kötőszövetbe hatolt és daganatot képez. Mindenesetre fontos a rendszeres és gondos kezelés, még pedig 3—5%-os jodkenőccsel, ezzel naponta 3-szor, reggel, délelőtt, este jól be kell dörzsölni a daganatot, a szőrt előbb a daganat helyén lenyírni és minden ismételt bekenés előtt a daganatot langyos szappanosvízzel lemosni.

Bekenés után pedig a daganatra meleg pépes börogatást (lenmag, kendermagfőzet, mályva vagy szénamurva főzet, meleg vízben áztatott korpa) egy kendőbe kell tenni és azt a daganatra erősíteni. Ha a daganat kifakad, úgy a képződött gennyet ki kell szorgalmasan nyomogatni és a sebnyílást valamilyen fertőtlenítő oldattal fecskendezni, és ügyelni, hogy a sebnyílás be ne hegedjen, míg a genny mind ki nem ürült. Ha nem fakadna fel és megpuhul, fel kell vágatni állatorvossal. A daganat terjedését ily kezeléssel meg kell akadályozni, mert ha tovább terjed az állat megfulladhat, avagy a esontra terjedt át és azt teszi tönkre. Ha a daganat kifakadt, úgy tanácsos mogyoró nagyságú arsen darabot a sebbe tenni és bekötni, akkor az az ott lévő gennyedési folyamatot gyorsítja és az elhalt részeket kilöki onnan.

Dr. Kukuljević József.

P. J. Állatfejgipszöntvényeket Szikla-Szilágyi állatpraeparáló-intézetében, Budapest, VII., Amazon-utca 13. szám alatt kaphat.

Á. Sz. A baromfiak tetűje hasonlít az emberi fejtetűhöz, csak hogy ennél nagyobb, karcsúbb és kormos színű. Rendkívül szapora és vérszopó állat, melynek ezrei néhány hét alatt betegg, senyedővé tehetik az egész állományunkat, mely azután egyenként, páronként lassan elhull.

Védekezni ellene a tiszta ól és az ólnak 2—3 hétben egyszer való meszelésével lehet. Igen jó az ól padlózatának, porondjának falahuval való gyakori beszőrése is. A tetves baromfiakat pedig (különösen a tyúkok és pulykák szoktak rendkívül eltevésedni) azonnal, a hogy ezen élősdiakat rajtuk észreveszszük, tollazatuk közt jól be kell rovarporozni s rozmaringos táblaolajjal az állatok egész testét bekenni. Ettől aztán még a serkék is mind elpusztulnak.

N. L. Rovargyjteménybe való tőzeg (turfá) lemezeket és rovartüket Calderoni mű- és tanszervállalat r. t.-nál Budapest, IV., Váci-utca 50. szám alatt kap.

Sz. I. 1. Ilyen egyoldalú információ alapján nem tudunk önnek tanácsot adni, mert azt se tudjuk, hogy volt-e önnek az uradalommal szerződése és hogy ez a szerződés mit tartalmaz. Legjobb, ha ügyvédtől kér tanácsot. 2. Állásközvetítéssel mi nem foglakozunk s sajnálatunkra nem is tudunk önnek állást szerezni. Hirdetését azonban díjmentesen közöljük. 3. A 10 fillért a lap javára bevételeztük.

S. S. Sárosvármegyében az épület- és műszerfa tőzra érték-osztályok szerint nagy átlagban a következő:

Tölgy: 16—20 cm. középmérvőig m ³ -kint	6—7 kor.
21—30 " " " " " "	11—12 "
31—40 " " " " " "	16—47 "
41—50 " " " " " "	21—22 "
51—60 " " " " " "	29—30 "
61 cm és azon felüli " " " " " "	36—37 "

Erdei fenyő: 12—19 cm. középmérvőig m ³ -kint	3—6 kor.
20—28 " " " " " "	5—8 "
29 cm. és azon felüli " " " " " "	7—12 "

Vörös fenyő 30 %-kal drágább, mint az erdei fenyő. A tölgy kéreggel, a fenyő pedig kéreg nélkül mérve értendő. Tölgynél a 4 méternél hosszabb, egyenes növesű ágtalan példányok 15 %-kal, a 8 méternél hosszabbak pedig 25 %-kal drágábbak.

St. S. A czímszalag kiigazítása iránt intézkedtünk. Előfizetése ez évi június hó végéig rendezve van.

K. F. Ha önt az uradalom főerdészszé nevezte ki, úgy ezt a czímet jogosan használhatja úgy hivatalosan, mint a magánéletben is. Egyenruhát olyat hordhat, a milyent az uradalom engedélyez; legjobb, ha ezt a birtokossal megbeszéli s a megállapodáshoz képest rendeli meg az egyenruhát; azt talán mondanunk is felesleges, hogy a sapkán a magyar czímet, vagy magyar koronát használni nem szabad; e helyett a birtokos czímerét vagy monogramját lehet a sapkára varratni. A levélben említett 10 filléres bélyeg nem volt a levélhez mellékelve; ez azonban nem baj.

K. Gy. P. Hirdetését díjmentesen közöljük.

P. M. Vigasztalódjék, mert eddig még a kincstári erdőőrök sem kaptak sem családi, sem drágasági pótlékot. Ha tőlünk függne, adnánk mi önöknek is, de sajnos, mi nem tudunk az önök anyagi helyzetén javítani. Ha a vármegyénél az altisztek és szolgák kaptak valamelyes segítyt, úgy álljanak össze önök is és kérjenek a megyétől segítyt, vagy fizetésemelést.

Cs. J. A czímszalag kiigazítása iránt intézkedtünk. Előfizetése a beküldött 4 koronával június végéig rendezve van.

H. I. Egy grófi uradalomban könnyű lesz az ön részére olyan foglalkozást találni, a hol feladatát teljesítheti és a mellett a szükséghez képest szemét is kimélheti. Ilyen körülmények között végkielégítés vagy ingyenes évjáradék iránti követeléssel fellépni nem volna méltányos. A kenyéradó nem tagadta meg azt, a mit ígért és a mivel tartozik s így nincs oka arra, hogy a bírósághoz forduljon. A 10 fillért a lap javára bevételeztük.

Sz. F.

Bazini előfizető. A feltett rövid kérdésből vajmi nehéz megállapítani sertései köhögésének az okát. Tekintve, hogy kérdésében fiatal sertésekről tesz említést, nagyon valószínű, hogy a köhögés meghűléstől származik, mely esetben mást nem tehet, minthogy sertéseit meleg helyen az istálló elkerített részében tartja és csak teljesen száraz szép időben engedi ki. Másrészt tekintve azt, hogy többen köhögnek, nagyon valószínű, hogy

sertésvészről van szó; ezt természetesen csak direkt vizsgálat alapján lehetne megállapítani, mely esetben serumojtással segíthet a bajon, ez pedig elég költséges. Legjobban ajánlanám a község előjáróságának bejelenteni, hogy sertései ismeretlen betegségben betegedtek meg, gyanúja van sertésvészre és kéri az előjáróságot, hogy azt az illetékes m. kir. állatorvosnak jelentse be; ezt azonban ön is megteheti és akkor az állatorvos hivatalból fogja őket teljesen díjtalanul megvizsgálni és a betegséget megállapítani.

Dr. Kukuljević József.

ÁLLÁSKERESLET ÉS KINÁLAT

Erdőőri állást keres 39 éves, róm. kath. szakvizsgázott erdőőr és kiszolgált csendőr, ki jó bizonyítványokkal rendelkezik, az erdészlet és vadászatban 9 évi jártassága van; beszél magyarul, németül és horvátul; állását bármikor elfoglalhatja. Címe a szerkesztőségnél megtehető.

(2.)

Állást keres négy középiskolát, erdőőri szakiskolát végzett és a szakvizsgát jó sikerrel letett 26 éves, nőtlen egyén. Vadászat, erdészlet, valamint fáczántenyésztésben gyakorlata van. Katonai kötelezettségnek mint szakaszvezető eleget tett. Hollósy Árpád, Vágkeresztúr-Apaj (Pozsony megye).

(3.)

34 éves, erőteljes, kiscsaládú római kath. erdőőr, ki több évi gyakorlattal és jó bizonyítványokkal rendelkezik, az erdőőri szakvizsgát jó sikerrel letette; jelenleg grófi uradalomnál van alkalmazásban, folyó év bármelyik havának elsejére állást keres. Címe a szerkesztőségnél megtehető.

(4.)

Azonnali belépésre erdőőri állást keres 26 éves, nős, kiscsaládú, szakiskolát végzett és szakvizsgázott erdőőr, ki jó bizonyítványokkal és gyakorlattal bír. Címe a szerkesztőségnél megtehető.

(5.)

HIRDETÉSEK

Báró Bánffy Ferencz apanagyfalusi (Szolnok-Doboka vm.) gazdaságában mintegy 5 q amerikai dió (hámozott állapotban) eladó. Ára vevő zsákjában szamosvölgyi vasút Bethlen állomásra szállítva 100 kg-ként 30 (harminez) korona.

(2. III. 3.)

1911. évi 4448. sz.

Fenyőrönkőfa eladása.

A szászsebesi m. kir. erdőhivatal utólagos jóváhagyás fenntartásával az alkenyéri kincstári faraktárban lévő 1910. évi termelésű és oda folyó év őszén leusztatott egyes minőségű II-od rendű (ép, selejtes és törött) fenyőrönkőknek és rönkvégeknek eladása iránt 1912. évi január hó 29. napján a helyszínén d. e. 9 órakor írásbeli ajánlattal kapcsolatos szóbeli árverést tart és pedig külön-külön.

I. Rönkökre.

Kikiáltási ár:

1. 1727-50 m³ 25 cm. és ennél vastagabb felső átmérőjű rönkök utáni m³-ként ... 11 K 50 f.
2. 502-86 m³ 24 cm.-ig terjedő felső átmérőjű rönkök utáni m³-ként ... 8 K 50 f.
3. 393-61 m³ törött és 3-8 m-nél rövidebb rönkök után tekintet nélkül a vastagságra ... 7 K — f.

Összesen 26,895 K 83 f.

II. Zsindelytermelésre alkalmas rönkövekre.

- 189-63 ürm³, ürm³-ként ... 6 K — f.
Összesen 1137 K 78 f.

III. Tüzifára alkalmas rönkövekre.

- 94-26 ürm³, ürm³-ként ... 3 K 50 f.
Összesen 329 K 91 f.

Bánatpénz I-re 3000 kor., II-ra 120 kor., III-ra 35 kor.
Részletes árverési és eladási feltételek a szászsebesi m. kir. erdőhivatalnál és a kudsiri erdőgondnokság irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Szászsebes, 1911. évi december hóban.

(3.)

M. kir. erdőhivatal.

Özv. Pileszky Vilmosnénak, Cirokaófalva, Zemplén vm. igen szép vadászgyűjteménye (fegyverállvány, szarvas- és őzágancsok) eladó. Értekezhetni ott. (4. III. 1.)

Pályázati hirdetés.

Alsófehér vármegye közigazgatási erdészeti bizottsága a lemondás folytán megüresedett Verespatak, esetleg Abrudfalva lakhelylyel rendszeresített verespataki, a nagyenyedilakhelylyel rendszeresített nagyenyed-alvidéki (most Nagyenyed-Marosújvár), továbbá Tövis lakhelylyel létesítendő új tövisi, vagy esetleg az áthelyezés folytán megüresedő magyarigeni, Gyulafehérvár lakhelylyel létesítendő gyulafehérvári, Sárd lakhelylyel létesítendő sárdi, Maroskarna lakhelylyel létesítendő maroskarnai és Fenes, esetleg Zalatna lakhelylyel létesítendő fenesi járási erdői állásokra pályázatot hirdet.

Javadalmazás:

Kezdő fizetés 600 kor., mely öt évenként 100 koronával emelkedik 1000 koronáig. Utazási átalány 200 kor. Lakbér 120 kor. Tüzifaátalány 60 kor. Irodai átalány 10 kor. Az általa felfedezett és felhajtott kártérítésekből 10% rész és hajtópénz. Erdőkihágási tárgyaláson való megjelenésért 2 kor. élelmezési díj és kilométerenként 20 fillér fuvardíj.

A pályázóktól az 1879: XXXI. t.-cz. 37. §-ában foglaltak és a szakvizsga letételén kívül az oláh nyelvnek szóbeli tudása is megkívántatik. Szakvizsgával nem bírók pályázata csak abban az esetben vétetik figyelembe, ha szakvizsgás pályázó nem jelentkezik elegendő számban, kiknek megválasztásuk esetére a szakvizsga letételéig törzsfizetésük 90%-a fizettetik ki.

A kellőleg felszerelt pályázati kérések 1912. évi január hó 26-ig Alsófehér vármegye közigazgatási erdészeti bizottságához nyújthatók be. Megválasztott állását a megválasztásról vett értesítés keltétől számított egy hónapon belül köteles elfoglalni.

Nagyenyed, 1912. évi január hó 8-án.

(5.)

Br. Bánffy Kázmér, elnök.

1392/1911. sz.

Pályázati hirdetés.

Az alulírt kir. közalap. erdőgondnokságnál megüresedett erdőlegényi állásra 500 kor. szegődménydíj, 100 korona lakpénz, vagy természetbeni lakás és 12 ürm³ I. oszt. dorongtüzifailetményvel pályázat nyitattik.

Ezen állásra pályázók felhivatnak, hogy az erdőőri szolgálatra alkalmas, ép, erős testalkatukat, különösen jól látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, vármegyei főorvos, vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkorukról és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal és erkölcsi bizonyítvánnyal, nemkülönbén tanulmányait és a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való bírását igazoló okmányokkal felszerelt, sajátkezűleg írt és a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisztériumba címzett kérvényeiket 1912. évi február hó 15-ig ezen erdőgondnoksághoz nyújtsák be.

Megjegyeztetik azonban, hogy a pályázóktól azok nőtlen volta megkívántatik és hogy katonai kötelezettségüknek eleget tettek.

Erdőőri szakiskolát végzett, esetleg erdőőri szakvizsgabizonyítvánnyal rendelkező, szépírású egyének előnyben részesülnek.

Érszeg (Krassószörény megye), 1912. évi január hó 8-án.

(6.) A kir. közalapítványi erdőgondnokság.

141/1912. sz.

Pályázat.

Nagyméltóságú gróf Csáky Albin úr prakfalvi uradalmában, Szepes megyében, nagy-kunczfalvi lakhelylyel betöltendő egy főerdőőri állás.

Az állás illetményei: 800 kor. évi fizetés, három évi kifogásolhatlan szolgálat után 1000 kor., egyszobás szabad lakás, 36 ürméter tüzifa házhoz szállítva, 60 kor. ruhaátalány, 3 hold rét és szántóiletmény, 2 tehénre való legelőjogosultság, a főerdőőr által bejelentett és befizetett erdei károkból egy harmadrész.

Sajátkezűleg írt pályázati kérvények a prakfalvi uradalmi erdőhivatalhoz február hó 29-ig nyújthatók be. A pályázati kérvényben az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ban felsorolt kellékek igazolandók. A pályázónak a magyar és tót nyelvet szóban és írásban birnia kell.

Az állás 1912. évi április hó 1-én elfoglalandó.

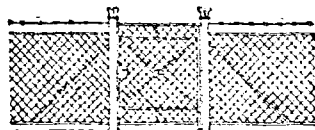
Nagykunczfalu, 1912. évi január hó 9-én.

(7. III. 1.)

Farkas Pál, urad. erdőmester.

Vadaskertsövények

a legjobb drótanyagból, továbbá kertsövények, tennispályák, baromfiudvarok

Alpenländische Drahtindustrie

(1-10.)

Ferd. Jergitsch' Söhne

WIEN.

V 1, Wienstrasse 45, Telephon 9583.
Graz, Göstinger Maut und
Klagenfurt Postfach 263.

195. számú képes katalogus ingyen és bérmentve
a legközelebb eső irodából.

